Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

De vita christiana - Cod. Aug. pap. 142

Guilelmus <Arvernus>

[Reichenau], [15. Jahrh.]

Sermones

urn:nbn:de:bsz:31-90922

Visual Library

Sermo de annuntiatione B.M.V.

Ecce concipies et paries filium Luce p° ca° Et ut sicut scribitur [illegible] pro verbis dei
multum verendum dicit Augustinus [illegible] incipiam [illegible] michi
non sicut propheta qui tactu carbonis [illegible] presumo [illegible]
pollutis labiis ego sum Heu quod vana et falsa et turpia [illegible]
[illegible] commisi [illegible] omni [illegible]
[illegible] ob meum [illegible] timeo ne iam iam audiam admi-
[illegible] presumo [illegible] quare tu enarras iustitias meas et assumis testamentum meum
dicti quare tu enarras iustitias meas et [illegible] nec michi designo alium non [illegible] carbonem [illegible] sed
per os tuum [illegible] et michi [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
ingens [illegible] afferat [illegible] videlicet [illegible] et [illegible] perveniens
[illegible] mei [illegible] ad plenam [illegible] sufficiat [illegible] angeli adiungitur
et [illegible] Gabrielis meo
[illegible] applicandi sermoni Ut autem michi [illegible] digne
sermo adiungam ut illud nobis impetrare valeat cum eius angeli
salutationem recitamus ei ipsam offerendo ac ex totis cordis affec-
tu dicendo Ave gratia plena dominus tecum etc. [illegible] Ecce concipies

Ecce concipies et paries filium Luce et ca° [illegible] super thema [illegible]
Ista est solemnis illa festivitas in qua per angelum nunciata est
virgini gloriose Marie conceptio et futura [illegible] filii
dei Ipse enim angelus hodierno die primo [illegible] virgini ipsam
salutando ex qua salutatione virgo turbata quam angelus [illegible] ipsam conso-
lando ait Ne timeas [illegible] concipies et paries filium et vocabis nomen eius
[illegible] thematis in principio proposita in quibus
[illegible] duo primo tangit [illegible] conceptionem filii dei et [illegible]
[illegible] tangit duo primo tangit [illegible] Ecce concipies [illegible] inter divina opera
[illegible] et [illegible] Ecce concipies [illegible] nichil enim est
maius [illegible] et modus [illegible]
mirabilius [illegible] verus deus filius dei fieret
[illegible] ipsa enim virgo gloriosa [illegible]
et [illegible] humilitatis [illegible] Ecce ancilla domini [illegible] filium dei
concepit Ecce [illegible] opera humilitatis [illegible]

cum concepit virgo gloriosa filium dei. Unde beatissimus pater noster Bernardus in omelia
super missus est sic ait: Quia ergo tam venerabilis ut salutetur
ab angelo, tam humilis ut desponsata sit fabro, complexa principio
virginitatis et humilitatis non mediocriter placuit deo illa anima in qua et humi-
litas commendat virginitatem et virginitas exornat humilitatem. Et quanta
putas veneratione digna est anima in qua humilitatem exaltat fecunditas et partus
consecrat virginitatem. Audis virginem, audis humilem; si non potes virginitatem
humilis imitari, humilitatem virginis. Laudabilis virtus virginitas sed magis
humilitas necessaria. Illa consulitur, ista precipitur; ad illam invitaris, ad istam
cogeris. De illa dicitur qui potest capere capiat; de ista dicitur nisi quis efficiatur sicut
parvulus iste non intrabit in regnum celorum. Illa coronatur, ista exigitur.
Potes denique sine virginitate salvari, sine humilitate non potes. Potest
inquam placere humilitas que virginitatem deplorat amissam. Sine humilitate
autem audeo dicere nec virginitas Marie placuisset. Super quem inquit requiescet
spiritus meus nisi super humilem et quietum? Super humilem dixit, non super virginem.
Si igitur Maria humilis non fuisset, spiritus sanctus super eam non requievisset; si super
eam non requievisset, nec impregnasset. Quomodo enim de se ipsa sine ipso conciperet?
Patet itaque quia ut dixisti sic concepit sicut ipsa testatur: respexit humilitatem
ancille sue, potius quam virginitatem; et si placuit ex virginitate, tamen ex humilitate
concepit. Unde constat quia etiam ut placeret virginitas humilitas procul dubio fecit.
Quid dicis, virgo superba? Maria virginitatis est oblita, gloriatur de humilitate,
et tu neglecta humilitate plaudis tibi de virginitate. Respexit ait illa deus humili-
tatem ancille sue. Hec Bernardus. Ecce [illegible] videre quantum placuit humili-
tas deo, et si placuit deum glorie concepit humilitate. Concepisti ergo et virgo gloriosa
non ex virili semine sed ex spiritu sancto filium concepit, ut angelus testatur Luce primo:
Spiritus sanctus superveniet in te etc. Unde glosa: Superveniens spiritus sanctus in virgine
mentem illius ab omni sorde viciorum castificavit, ut celesti digna esset partu, et
in utero eius redemptoris corpus sua operatione non virili semine creavit
de carne virginis. Unde et id quod nascetur virtus altissimi. Item Beda: quis
nascitur sub conditione nature corruptibilis venit et compressione copule
carnalis conceptus non [illegible]. Nos conditione nature corruptibilis [illegible] per gratiam
possumus [illegible]. Et [illegible] ut que cetera mora virgo concepit sine mori-
[illegible] humane [illegible] deus filium generat [illegible] ab utero [illegible]
humane [illegible] substantiam carnis suscepit. Venit enim divinum verbum in mundum
et deinde substantiam carnis [illegible] et cum [illegible] sine [illegible] et
[illegible] et [illegible] et [illegible] commodia et [illegible]
humano semine [illegible]. Et [illegible] singula sic et nos [illegible] fuit
et novem mensibus gestatus [illegible]. Et ulterius [illegible] viri dicuntur de
ineffabili conceptu filii dei quod est enim quod digne [illegible] explicare
Unde Bernardus in sermone de assumptione virginis [illegible] explicare [illegible]

quadam supereminenti spiritus obumbratione virtute altissimi eidem facta sit
am dei et tante maiestatis quam non capit universitas creature intra
virginis sue clausit uiscera factus est abissus consilii inscrutabilis
incarnationis sacramentum. Quis enim investiget quis attingat
quis apprehendat. Iungitur nova legatio angeli gabrielis et novam
virgo expressa virtute novi salutatur honorata obsequiis impletur per gratiam
concupiscentiam nescit et spiritu superveniente altissimi parit filium quem
dignatur admittere intuemini absorti qualis sit istud quod novum quod ad-
mirandum quam amabile quam iocundum. Quid enim pulcrius quam generatio
casta quam gloriosius quam sancta et sincera conceptio in qua nichil pudoris est
nichil sordis nichil corruptionis. Sub sacratur enim utero virginis illapsus
[illegible] conceptus est. Dei nova miracula conceptus fuit sine
delicto [illegible] conceptus et ortus. [illegible] Religiosissimi viri
pudore [illegible] sine dolore mater sine corruptione [illegible] laudibus digne
nulla lingua est [illegible] sicut angelica dignis extollere laudibus. Qui enim ut ange-
li speciosus prae filiis hominum castus concepit visceribus. Qui enim [illegible]
[illegible] virginitati audeat illi comparari que digna fuit sponsi sancti spiritus
[illegible] virginitati audeat [illegible] hac dignior virginalis
fieri et habitaculum filii dei [illegible] in mundo hac dignior virginalis
[illegible] templo [illegible] filium dei maria suscepit [illegible] regalis sedis quo
maria matris filius sublimavit. Quid enim [illegible] adopta
[illegible] tantum et [illegible] obtinuit [illegible] Est enim quod in [illegible] mir-
anda [illegible] laudibus et [illegible]
[illegible] quos te tua super [illegible] mira-
[illegible] et virgo [illegible] et [illegible] attendas quos [illegible]
[illegible] admiranda. Nomen tuum [illegible] illa que [illegible]
celsitudine [illegible] admiranda [illegible] exaltabit angelos virgo [illegible]
[illegible] filium super omnes [illegible] choros [illegible] angelos [illegible]
virgo [illegible] devota. Maria enim ex stirpe David fuit divinitus [illegible]
[illegible] miraculis [illegible] oraculis [illegible]
[illegible] conceptione [illegible] fecunda sine [illegible] sine
virginitatis [illegible] sine corruptione fecunda sine [illegible]
dolore [illegible] sola [illegible] agnum maledictione et dolore [illegible]
aliena. Si volumus [illegible] gratia [illegible] nichil [illegible]
[illegible] Sigillum [illegible] similem [illegible]
[illegible] magnanimitas
immensa [illegible] pudoris devotio [illegible] magnanimitas
[illegible] matrem cordis. Ipsa enim hodierno die [illegible] habuit maiorem
[illegible] gaudium habuit [illegible] et [illegible] passionis [illegible]
[illegible] et [illegible] hodierno die fuit impleta prophetia Symeonis [illegible] dicen-
tis [illegible] et quod [illegible] hodierno die [illegible] unigenitum obtulit [illegible] et tuam ipsius animam
[illegible] gladius. Dicitur enim quod eadem die qua fuit [illegible] conceptus [illegible]
[illegible] celeberrima
[illegible] et [illegible] laudibus
et [illegible] salutis [illegible] dedignus laudibus
[illegible] gloriose [illegible] in omelia [illegible] missus est
[illegible] de laude [illegible] admiranda et [illegible] dignissima.

virginem carne virginem mente virginem professione. O femina singulariter veneranda
super omnes feminas admiranda. parentum reparatrix posterorum vivificatrix. Nam ista
corpore et spiritu et integritatem carnis habuit et propositum integritatis et virginitatis sed
cum omnimoda fecunditate sublimitatis insigne distillante celitus rore omne viscera
plenitudine gratie prerogativa glorie simul. O felix Maria cui nec virginitas defuit
nec fecunditas. Quid ergo simul virginitas quam non temeravit sed condivit fecunditas
et ancillationis specialis humilitas que non abstulit sed contulit secunda virginitas et
incomparabilis copiosa fecunditas quia virginitas simul iuncta et humilitas Virgo
animi virgo regia gemmis ornata virtutum geminoque mentis et corporis decore spectabilis
grata specie sua et pulchritudine sua in celestibus cognita celi civium in se provocavit
aspectus ita ut et regis animum in sui concupiscentiam inclinaret et celeste nuncium ad
se de supernis educeret ut se nunciaret quod illa filium dei conciperet. Ipsa enim concepit
tamen absque virginitatis detrimento. Sic enim virga Aaron sicca floruit sine humore.
Nam nemo cui ita virgo [illegible] concepit quia virum non cognovit. Ipsa enim est virga
illa de qua loquitur Ysaias Ysaie xi. Egredietur virga de radice Yesse [illegible]
enim virgo glossa intelligit et florem [illegible] et ita per florem filium virginis
intelligens [illegible] et virga floruit absque germine sic virgo concepit [illegible]
Nec virgo [illegible] flos [illegible] emissio [illegible] virginis pudore [illegible] editio
Vellus [illegible] mirum et admirandum [illegible] concepit [illegible] dei [illegible]
auditum est. Signat quod uterque [illegible] sed in [illegible] Maria peperit
et [illegible] lana [illegible] confundit Christi carnem assumpta de carne
virginis absque detrimento virginitatis. Quid est demum rubus ille quem Moyses
[illegible] flammas [illegible] nisi Maria [illegible] et dolori
[illegible] Ecce [illegible] similitudines et figuras [illegible] admirabiles
[illegible] virgo concepit
et peperit filium et hoc de primo [illegible]
Dixi 2o. [illegible] in hac festivitate [illegible]
[illegible] filii dei et [illegible] filium [illegible]
venerandi propter quod nos peccatores [illegible] dignitatem [illegible] ut nos qui cecideramus
[illegible] Voluit enim [illegible]
[illegible] salvare [illegible] angelos qui ceciderant et hoc
[illegible] multas causas ut dicit [illegible] Thomas in [illegible] dei [illegible]
articulo 2o. Primo quia peccatum [illegible] fuit remedia [illegible] angeli
[illegible] assignari [illegible] Quia quantum ad cognitionem
angelus cognovit [illegible] plena ita quod [illegible] considerari sine inquisitione
[illegible] non [illegible]
[illegible] agenda sunt deliberando [illegible]
Secundum obumbrata intellectus [illegible] affectiva quia voluntas angeli inflexibilis
post electionem fit [illegible] voluntati [illegible] inflexibilis [illegible]
voluntatem humanam [illegible] et [illegible] angelus malo [illegible]
adhesit immobiliter [illegible]

peccati quia homo supervenit ex appetitu sui cui quia non erat capax. Angelus non
ex appetitu potuit quia non erat sicut ita perfecte recipere. Post sic etiam
cum et angelos communicabile [illegible] sed non [illegible] Item [illegible] ad eum
statim peccati quia hoc peccatum divina cogitavit et inde deceptus [illegible] autem
statim peccati quia hoc [illegible] adactus peccati quando homo [illegible] alias
angelus peccans [illegible] angelus [illegible] divina quia omnes
[illegible] angelus [illegible] debebat [illegible]
illi adiis corpora peccati [illegible] hominis deuet debebat [illegible]
[illegible] et non indecebat ut [illegible] esset aliam dampnacionem recipere et
[illegible] omnes angeli actu [illegible] arbitrio [illegible]
sunt omnes angeli actu [illegible] aut tanta
[illegible] divina quia [illegible] erat [illegible]
non angelica et [illegible] magis [illegible] erat [illegible]
sub dampnacione [illegible] angelica [illegible] Et ipsi peccatores [illegible]
deus filium suum misit [illegible] quibus et non evangelis et [illegible]
fuit ut illa [illegible] et tam magnum et [illegible] deliberandum [illegible] nullum
[illegible] ut dolorem impetu [illegible] Non [illegible] [illegible]
[illegible] ut dolore [illegible] novitas inaudita virgo peperit et post partum
virginitas [illegible] et [illegible] novitas inaudita virgo peperit et post partum
virgo inviolata permansit [illegible] cum carnis integritate et gaudium
matris [illegible] cum virginitatis honore [illegible] sine corruptione virginitatis
filius sine [illegible] labe peccati [illegible] genuit et mater et virgo [illegible] genitrix dei et
[illegible] sine dolore [illegible] pudoris corruptione ignarus non
[illegible] virginali [illegible] veritas [illegible] illibata
[illegible] insperatis angelis [illegible] ad
[illegible] venerabilis mundo [illegible] quibus investigabilis angelis [illegible]
mirabilis angelus [illegible] et virtus obumbrabat altissimi [illegible] spiritus
virgo [illegible] concepit virgo [illegible] virgo permansit [illegible] non [illegible] nasci
altissimi filius dei [illegible] genitus [illegible] sola nasci denique [illegible]
[illegible] Ipse [illegible] fuit similis [illegible]
[illegible] homo [illegible] Gregorius [illegible]
[illegible] legibus [illegible] subicitur. Nam [illegible] in muliere nasci
[illegible] legibus [illegible] [illegible] ortum [illegible] ostendit
[illegible] redolet virginitas [illegible] ortu [illegible]
[illegible] igitur [illegible] ortus immaculatus [illegible] facilis absque
[illegible] [illegible] doloribus [illegible]
corruptela [illegible] [illegible] culpa [illegible] dampnata est
[illegible] magna [illegible] culpa [illegible]
ut [illegible] doloribus [illegible] Ostendebat autem [illegible] cum gaudio
[illegible] ut talis et tam magnus est dignatus descendere
[illegible] inexcogitabilis
[illegible] inestimabilis [illegible] dignatio et [illegible]
[illegible] incarceret [illegible] tanta dignatio [illegible] descendere
[illegible] dubitet magnum aliquid [illegible] fuisse ut maiestas tanta
celsitudo [illegible] de tam longinquo [illegible] tam indignum descendere dignaretur. Plane magnum
[illegible] magna [illegible] multa [illegible] copiosa [illegible]

eius naissi[?] eidem est sed quedam arce cum celunariu[?] q[ui] cavauit
ut ea reduceret ad [illegible] aule ang[eli]s [et] plenis gaudii[s] [illegible]
sine fine [illegible] perducere dignet[ur] [illegible] que ego hodierno die
concepit q[ui] c[um] patre et sp[irit]u s[an]c[t]o regnat d[eu]s in s[e]c[u]la s[e]c[u]lorum Amen.

Qui audivit sapiens [illegible] et faciet q[uod] d[omi]n[u]s imperavit [illegible]
[illegible] ita dignalit[er] [illegible] et [illegible] instantem
[illegible] collacione assumpta [illegible] p. [illegible] d[omi]ni
[illegible] loquendi [illegible] sollempnitatibus [illegible] actor[um]
[illegible] nimie [illegible] posse nisi cum auxilio divino [illegible]
[illegible] assistencia[m] [illegible] igitur in
[illegible] [illegible] finis ideo
[illegible] considerandum q[uod] principium [illegible] fini[s] [illegible]
[illegible] attestate [illegible] dixit Ego sum alpha et o.
[illegible] ad illud
principium et finis Apocalips[is] [illegible]
[illegible] splendere et claritate
[illegible] assumpcioni [illegible] lumine obscu-
[illegible] admedium [illegible]
[illegible] philosophus [illegible] lumine [illegible]
et illud [illegible] posuit
illud [illegible] tabernaculum
tabernaculum [illegible] et hoc [illegible]
[illegible] et gratiam [illegible] impetrare dignetur et hoc [illegible]
[illegible] obtulit [illegible] illud [illegible] lumine [illegible]
[illegible] gabrielis [illegible]
videlicet Ave [Maria] gr[ati]a plena d[omi]n[u]s tecum etc.
[illegible] est [illegible] p. [illegible] deus
[illegible] [illegible] obe-
[illegible] [illegible] obediencia[m]
[illegible] et specialit[er] [illegible] adperfect[ionem]
[illegible] et facit [illegible] obediencia [illegible] ducit [illegible]
[illegible] vendit [illegible] q. 2 d.
[illegible] et disciplinatis [illegible] aut
q[uod] monachor[um] vita [illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] subiit [illegible] obedienciam et ideo obediencia
[illegible] et [illegible] consistit in paup[er]tate
[illegible] ad religiosos [illegible]
voluntaria [illegible] religiosi [illegible] [illegible]
paupertas [illegible] monacho ita ut [illegible] dicitur in glossa capituli
[illegible] de statu monachorum q[uod] [illegible] potest facere de monacho
non monachum [illegible] de monacho [illegible] potest facere [illegible]

Fratres mei obediencie et paupertati insistamus ut amoris eternam
audiri non proposita Tercio nostrorum in patribus nostris qui fuerunt non nostri
reverencijs magis proposita forme aut taliter qualiter sunt ducta
[illegible] sunt verba tangencia forma tangit sapiencia quod sit ob-
ediencia monachorum qualis debeat esse et quo cum dicitur quod venit [illegible] sa-
piens secundo tangit de eorum paupertate ~~tangenda~~ tenenda cum dicitur
fugit timet et faciet quod deus imperavit dicitur hic tercio studiosi
[illegible] filij sapiencie ecclesie nostrorum et nacio illorum obediencia dicitur quarto hic
[illegible] omnis altissima paupertas eorum habundavit in divitias
simplicitatis eorum dupliciter quod in prima parte thematis tangitur de sapiencia
quod sit obediencia monachorum qualis debeat esse et hoc cum dicitur quibus nostrorum
in patribus fratres mei [illegible] subiciamus nos superioribus quia obediencia sola
virtus est que virtutes ceteras menti inserit insertas custodit ut dicit Gregorius
ultimo moralium Unde doctor [illegible] in [illegible] articulo secundo dicit
quod obediencia est specialis virtus et eius speciale obiectum est preceptum tacitum vel
expressum Voluntas enim superioris quocumque modo innotescat est quoddam ta-
citum preceptum et tanto videtur obediencia promptior quanto preceptum expressum
obediendo prevenit voluntatem superioris intellectam Unde obediencia reddit
promptum hominem voluntate adimplendi voluntatem alterius scilicet precipientis sed
aut id quod precipitur ei sit per se sibi volitum est absque racione precepti
sicut accidit in prosperis [illegible] voluntate expleri in illud et ita non
videtur ad [illegible] preceptum sed propriam voluntatem Unde dicit
in [illegible] sermone sic ait mihi [illegible] prelato sed magis
in quodam sermone sic ait [illegible] cum mea sit ipsi prelato sed magis
ei prelatus obedit quam ego quia precipit nullomodo est [illegible] sic volitum
sed ut [illegible] quando consideratur per se volita repugnans sic accidit in asperis tunc
divino manifestum est quod non impletur nisi propter preceptum Unde Gregorius
in eodem libro moralium dicit quod obediencia que aliquid de suo in asperis in nulla
ut hic [illegible] sed voluntas propria non vincitur principaliter tendit adimplendi
preceptum sed adipiscendi proprium volitum in adversis aut ut difficilibus est
sed quod propria voluntas in nichil aliud tendit quam in preceptum Unde sic
dicit Gregorius in eodem libro moralium Obediencia victimis iure preponitur quia
per victimas aliena caro per obedienciam vero voluntas propria mactatur Unde eorum
[illegible] alia virtutes ipsa eorum meritoria sit apud deum quod fuit ut
obediencia voluntatis divine Nam si sibi eorum meritum fuerint ex sua
paupertatibus exegerit nisi quod [illegible] adimplere divine voluntatis quod
recte ad obedienciam propinquam meditabilia esse non possunt sic [illegible]

fuerit sine caritate q(uia) sine obediencia et non potest deo cum p(er)f(ecti)one servire [illegible]
d(icitu)r si diligis deum et mandata eius non custodit mendax est q(uia) aut servat
[illegible] eius [illegible] caritas dei perfecta est et q(ui)a idem est [illegible] amicicia [illegible] idem
velle et nolle Obediencia eius non servili metu sed caritatis affectu servanda
est non timore pene sed amore iusticie [illegible] super monachos ac [illegible]
abbatem [illegible] dictum in sua regula sic dicit [illegible] male [illegible]
sic obedit discipulus et [illegible] si murmuraverit
et si impleat iussionem tamen acceptum non erit deo qui cor respicit murmurantis
et pro tali obediencia nullam gratiam [illegible] sed magis penam murmurancium [illegible]
[illegible]

[illegible]

Dicitur omni consolata sicut ... quod castitas consolata est omni in humilitate
unica cum castitati nichil est decorius in mundo de inmundo concepto
semine de hoste domesticum angelum denique de homine facit. Sola namque
castitas quod inter metallos aurum et ... status quod in metallis
gloria representat. Sola est omnium solempnia nupciarum ... altera
illius exultat regionis animam nubit ... quamdo
terrenis celestia ... concupiscentiam ... fragili quod po-
tamen in quo et ebrietas spiritualitatem. Denique castitas in significacione et
instar cuiusdam balsami quod condita cadavera incorrupta servat sensus
ipsa et actus continet et constringit ne dissolvantur ... ne cor-
rumpat ... in carnis voluptatibus ... multo
dici possunt quod omni consolata sicut ... fuerit ... ...
in principio proposita ... talibus ... omnium ...
vis ... duo tangentur. Primo tangitur decor castitatis et eius excellencia
et quo ... dicitur quod omni consolata. Secundo tangitur de humilitate et eius ex-
cellencia et quo ... subiungitur in humilitate ... Dicamus primo ... castitati
secundo et ... de ... castitatem de ...
... quo ... perdit humilitas et quod ... excellencia
... tangit ... decor castitatis et eius ex-
... in primo ... tangitur decor castitatis et eius ex-
cellencia et quo ... dicitur quod omni consolata sicut ... Secundum
Thomam in 2a 2e ... ... secunda questio ... articulo primo
... castitatis ... quod ... concupiscentia castigat ... quando
... ratione ... refrenanda ut dicit ... ... et ... castitas
... dicitur ... castigat et ... sensuali-
tatis ... castitas ... et ...
... fortitudinem ... mala tolerare ... malo
... dicit ... castitas ... dicitur ... accipi-
... et ... delectabi-
... ... castitas ... accipi ...
... consistit delectacio ... circa
... castitas et oppositum vicium scilicet luxuria ...
... consistit ... delectacio ... circa
... castitas ... ut ... fornicacio ...
... dicit Thomas ... articulo ...

omnes horis delectatione in spirituali gustatione adeo cum deo iungi sed a deo [illegible]
et abstinet se ne delectabiliter aliis iungatur quod debitum divini [illegible]
dat quod spiritualis castitas etc. Et 2a ad hec arcitis [illegible] dispendi
aut circa alium castam exhiberi [illegible] et quia eo castitatis consistit
in carnalis utraque aut castitatis de hoc quibus religiosis communiter
de hac castitate [illegible] dicta est nam quo modo consimili ca-
stitatis tenere et esse extendit [illegible] efficit angelos dei et 2o
hac castitatem [illegible] quid tamen de eius [illegible]
deo speculando et meditando quam suavis est deus et fugere ea
quae eum ab huiusmodi meditatione possunt removere et quod magis de
adimplere per fructum castitati debitum quia [illegible] centesimus etc. [illegible]
in glossa Matthei xiii [illegible] castitatis virginalis excellentissima
est ideo Dominus Cyprianus in libro de virginitate ad nos sermo ad
virgines [illegible] quorum sublimior gloria [illegible] flos est ecclesiastici
germinis decus atque ornamentum gratiae spiritualis illustrior portio gregis
Christi. virginitatis et affluit excellentissima pulcritudo Dominus Ambro-
sius in libro de virginitate pulcritudinem quis potest [illegible] estimare de[illegible]
[illegible] amatur a rege [illegible] dedicata adeo [illegible]
[illegible] apocalipsis xiiii sequi agnum et cantare
canticum [illegible] coram sede dei et agni. Et [illegible] virginitas est ita
excellens quam excellentius potest esse castitas claustralium. Unde alibi
Augustinus in libro de bono coniugali comparat castitatem et continentiam
[illegible] ceteris [illegible] excellentissima
pulcritudo nobis est [illegible] castitatis [illegible]
[illegible] et dicitur [illegible]
et hoc de primo dictum
Dixi 2o quod 2a pars [illegible] excellentia
et hoc [illegible] Conradi [illegible]
[illegible] et dispendat ad celestem [illegible]
[illegible] et [illegible] potest sine [illegible]
[illegible] attingere [illegible] impossibile [illegible] sine [illegible] ita
impossibile [illegible] sine [illegible] salvari [illegible]
et [illegible] Dominus Gregorius in libro de
pastorali cura [illegible]

di qua fuit [illegible] corporalis in [illegible] dicit super [illegible] absque [illegible] ita in [illegible]
nullus percipit [illegible] absque humilitate. Unde [illegible]
litas non [illegible] a omni [illegible] humilitate
est [illegible] inimici [illegible] maxime dei
imitari humilitatem et eadem possimus laqueos inimici [illegible] laqueos
ponit et tendit religiosis [illegible] humilis [illegible] unde Augustinus
super [illegible] primo capitulo [illegible] humilitatem ancille sue fuit autem
[illegible] dona [illegible] humilitas [illegible] salvator est autem
[illegible] omnis [illegible] et humilis eadem [illegible] capitulo. Nota
est [illegible] humilitas [illegible] multiplex [illegible] humilitas vera [illegible]
[illegible] ab alio dicitur et sic humilitas [illegible]
et [illegible] alia [illegible] falsa humilitas [illegible] signa [illegible]
dicit Augustinus [illegible] magis [illegible] videre ad
[illegible] humilitas [illegible] interiori [illegible]
ut dicit [illegible] alia [illegible] humilitas [illegible] procedit [illegible]
et [illegible] bona et [illegible] mala [illegible] bona [illegible]
[illegible] defectu [illegible] alia
[illegible] loquar ad dominum meum cum sim pulvis et
cinis et ista humilitas [illegible]
[illegible] intelligens [illegible] insipientibus et [illegible]
[illegible] Omnis autem [illegible] humilitates [illegible]
[illegible] illa vera humilitas [illegible] considerat suum defectum et [illegible]
[illegible] cogitationes [illegible] et
[illegible] possimus [illegible] ad illud regnum [illegible] gloria
[illegible] gaudium ascendere valeamus. Illa autem scala [illegible]
[illegible] humilitas. Unde Augustinus [illegible] Cogitas magnam
[illegible] humilitas [illegible] fundamento [illegible] cogita humilitatem [illegible]
[illegible] consistit [illegible] dat gratiam [illegible] Iacobi [illegible] humilibus
[illegible] recipit gratiam [illegible] Augustinus
[illegible] humilitatem [illegible] sit [illegible]
[illegible] sublimitates
[illegible] et [illegible]
[illegible] sublimitates [illegible] et [illegible]
[illegible] vita [illegible] humilemus nos [illegible]
humilitas [illegible] impedimentum [illegible]

Unde doctor sanctus 1a 2e q. c lxij ar. 4o. sic ait per humilitatem maxime
removentur impedimenta humane salutis que consistit in hoc quod homo ad
celestia et spiritualia tendat, a quibus homo impeditur dum in terrenis magni-
ficari studet, et ideo dominus ut impedimenta salutis auferret exteriorem
celsitudinem contempnendam monstravit per humilitatis exempla. Crisostomus
exponens [illegible] humiliavit nos quando formam servi accepit. ipse
enim cum deus esset humiliavit se ideo nobis ostendens humilitatem spiritualem
in potestate subiectionem servis adeam. Unde Augustinus in li. de [illegible]
inducere humilitatem attribuit dono timoris quo homo deum reveretur
revera. et ad precepta eius debemus ergo subiectionem deo principaliter
et deinde proximis propter deum [illegible] 1a petri 2o. Subditi estote
omni humane creature propter deum et hoc [illegible] humilitate quia si sua-
viumus [illegible] celeste regnum consequemur [illegible] humilit.
formam [illegible] et [illegible] vivit et regnat deus Amen Amen

Explicit sermo